

Jaarverslag 2009 van de Vereniging Oud Hoorn

1. Algemeen

Het jaar begon traditiegetrouw met de nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers. Zij vormen het fundament van de vereniging. Bij de goede voornemens noemde voorzitter Egbert Ottens de vernieuwing van het Kwartaalblad. Deze wens werd in maart gerealiseerd: een full colour uitgave die veel positieve reacties heeft uitgelokt. In dit verslagjaar is het bestemmingsplan voor de Binnenstad en het Bomenbeleidsplan vastgesteld, het gerestaureerde Weeshuis heropend, het Historisch InformatiePunt ingesteld, is begonnen met de restauratie van het Oostereiland, is gewerkt aan het boek over Hoorn in de 19de eeuw en werd gestart met de voorbereiding van de herdenking van de 500ste geboortedag van Junius in 2011.

Het aantal leden van de vereniging is in het afgelopen jaar enigszins toegenomen mede door het cadeaulidmaatschap. Per 1 januari 2010 stonden bijna 2000 leden ingeschreven. De contributie is op hetzelfde niveau gebleven. Er worden plannen ontwikkeld om met name scholieren van het voortgezet onderwijs meer te interesseren voor de historie van de stad en voor haar monumenten. Het cadeaulidmaatschap om vrienden of familie te laten kennis maken met de activiteiten van de vereniging, dat in 2008 is ingevoerd blijkt een groot succes. Ook de docenten van het voortgezet onderwijs die betrokken zijn bij de activiteiten van Oud Hoorn hebben het cadeaulidmaatschap ontvangen. Voor de jeugd wordt een speciaal lidmaatschap voorbereid.

2. Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Coen Droog trad in de voorjaarsledenvergadering volgens het rooster af en is herbenoemd. Van de penningmeester Henk Wokke is in de najaarsledenvergadering afscheid genomen. Hij heeft vanwege persoonlijke omstandigheden maar kort deeluitgemaakt van het bestuur. Voor het werk dat hij voor de vereniging heeft gedaan, is hij hartelijk bedankt. Hij is opgevolgd door Piet van Iersel. De voorzitter is in dezelfde vergadering afgetreden en opnieuw benoemd voor een periode van drie jaar.

3. Contact met de gemeente

De wethouder voor ruimtelijke ordening heeft zijn waardering uitgesproken voor inbreng van Oud Hoorn in het bestemmingsplan voor de Binnenstad.

De Vereniging werd door de gemeente ingeschakeld bij de voorbereiding van plannen. In een vroeg stadium werd een reactie gevraagd op het bomenbeleidsplan en op het voornemen de schoorstenen en ketelhuizen in Blokker te slopen. Met name bij het Bomenbeleidsplan heeft de inbreng van de vereniging tot een aantal verbeteringen geleid.

In het jaarlijks contact met de wethouder voor monumentenzaken is onder meer gesproken over de erfgoedverordening en de erfgoednota, de mogelijkheden van voorbescherming, het werk aan de Omringdijk en de educatieve activiteiten van de vereniging. De relatie met de gemeente is de laatste jaren sterk verbeterd.

In een bijeenkomst over de toekomst van het religieuze erfgoed in Hoorn is afgesproken dat een platform van de besturen van de kerken en stichtingen zal worden georganiseerd en dat de gemeente daartoe het voortouw zal nemen.

In november werd duidelijk dat het college van B&W ondanks het positieve advies de Engelbewaarderskerk niet op de gemeentelijke monumentenlijst wil plaatsen. Het bestuur van het Cuypergenootschap heeft aangedrongen op plaatsing en dit verzoek ondersteunt de vereniging Oud Hoorn.

4. Eigendommen

De panden die de vereniging in bezit heeft (Schoolsteeg 7, Breed 12, Bierkade 10, Onder de Boompjes 8) zijn het gehele jaar verhuurd. Het pand Schoolsteeg 7 krijgt per 1 januari 2010 een nieuwe huurder. De installaties van dat pand zijn grondig aangepakt en aan alle panden is schilderwerk verricht en onderhoud gepleegd.

5. Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

De Commissie voor Monumenten en Welstand is in 2007 ontstaan door samenvoeging van de monumentencommissie en de welstandscommissie. Frans van Iersel is de vertegenwoordiger namens de Vereniging en Jaap Bronkhorst is zijn plaatsvervanger. In de stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigt Ton van Weel de vereniging. In de Stichting Open Monumentendag wordt de vereniging vertegenwoordigd door Tiny Eggers en bij Hoorn Oh ja door Koos van Boxmeer. In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ton van Weel en Rita Lodde. Henk Overbeek heeft de relatie met het Nationaal contact Monumenten onderhouden en is de contactpersoon voor bomen en groen en met name voor de Bomenstichting. In het Westfries Genootschap heeft namens de vereniging Jaap Schaper zitting.

Aan de Straatnaamcommissie neemt Hieke Stapel namens de vereniging deel. Er wordt gewerkt aan de straatnamen van Bangert en Oosterpolder, de Blauwe Berg en het bedrijventerrein de Kromme Leek. Bij de Hoornse Schouw is de Vereniging vertegenwoordigd door Femke Uiterwijk.

Historisch informatiepunt

Een nieuwe vertegenwoordiging is de deelname van de vereniging in het HIP. In augustus 2009 hebben de drie grote erfgoedinstellingen in Hoorn- het Westfries Archief, Vereniging Oud Hoorn en het Westfries Museum - een convenant voor

samenwerking met de Bibliotheek Hoorn ondertekend. Zij richten gezamenlijk een historisch informatie punt op in de bibliotheek. Hierdoor kunnen de inwoners van Hoorn beter geïnformeerd over de lokale geschiedenis.

Het bestuur en vrijwilligers hebben de vereniging bij allerlei bijeenkomsten waaronder de informatiebijeenkomst over de werkzaamheden aan de Omringdijk en de presentatie van de Westfriese canon, de opening van het Weeshuis en tentoonstellingen vertegenwoordigd.

Ter gelegenheid van de opening van het Weeshuis heeft de vereniging replica's van de kleine beeldjes van de weeskinderen boven de keukenpoort geschonken. De Stichting 1Hoorn Art heeft dat financieel mogelijk gemaakt.

Monumentenprijs 2009

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering jaar toegekend aan de vereniging Hendrick de Keyser. De prijs was een blijk van waardering voor de wijze waarop deze vereniging de vijf monumentale gebouwen die deze vereniging van de gemeente heeft overgenomen, heeft gerestaureerd en onderhouden. De directeur Carlo Huijts heeft daarvoor een tekening van de 400-jarige Waag ontvangen, getekend door Len Tantillo, waarvan in het najaar de tentoonstelling "Hollanders aan de Hudson" in het Westfries Museum werd gehouden. Hij heeft het werk van de vereniging toegelicht.

6. Educatie

De samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs in de stad heeft in 2009 vorm gekregen. Honderden scholieren hebben deelgenomen aan de speciale wandelingen, waarvoor een compliment voor de gidsen van Oud Hoorn zeker op zijn plaats is. Over hun ervaringen hebben de leerlingen een verslag geschreven. Twee docenten hebben in het kwartaalblad, verluichtigd met teksten van leerlingen, aangegeven hoe verschillend leerlingen de stadswandelingen hebben beleefd.

Op basis van de opgedane ervaringen zal nog het een en ander worden verbeterd aan de voorbereiding op de school. In 2010 zullen ook de andere scholen bij het project betrokken worden.

7. Werkgroepen

Vrijwilligers algemeen.

Ook in 2009 steunt de vereniging voor de activiteiten op de inzet van de vrijwilligers. In het afgelopen verenigingsjaar telde de vereniging meer dan 110 vrijwilligers: er kwamen wat mensen bij en er vielen helaas enkele vrijwilligers af. Zo hebben we afscheid moeten nemen van Gerard Ariëns en van Henk Saaltink.

Beheer Pakhuis.

De vaste groep vrijwilligers die de winkel en het beheer van het Pakhuis regelt, zorgt voor een goede sfeer waar mensen graag komen om een praatje te maken en andere vrijwilligers met veel enthousiasme kunnen werken. In de expositieruimte worden geregeld groepen bezoekers waaronder veel scholieren ontvangen.

Ledenadministratie.

Het automatiseringsprogramma functioneert naar behoren en er wordt gekeken of dit voor andere toepassingen te kunnen gebruiken is.

Documentatiecentrum.

In 2009 is de boekenverzameling weer flink uitgebreid door middel van aankopen en schenkingen. Onder de aanwinsten treffen we heel zeldzame boeken aan, zoals 'Oude Hollandsche Steden aan de Zuiderzee' van Nieuwenkamp en Veldheer uit 1897. Ook zeer informatieve boeken werden we rijker, zoals 'A shorttitle catalogue of books printed at Hoorn before 1701' van Gruys en De Wolf uit 1979. In het digitaliseren en toegankelijk maken van de catalogus van onze verzameling boeken zit flink schot. Het labelen van de boeken zal nog wel aardig wat tijd vergen.

Kwartaalblad

In 2009 is er heel wat aan het kwartaalblad veranderd: een nieuwe redacteur, David Michiel, een nieuwe drukker, Van Vliet, en vooral de nieuwe vormgeving en geheel in kleur. Het blad wordt nu ook en met succes als los nummer in de boekhandels verkocht.

Een extra bijzonderheid was het speciale nummer dat in december verscheen naast het gewone kwartaalblad. Een nummer geheel gewijd van Johan Messchaert werd geschreven door Frans Schouten. De feestelijke presentatie vond plaats in het restaurant van de schouwburg en werd omlijst door liederen uit het repertoire van Messchaert.

Stadswandelingen

De belangstelling voor de in totaal zeven wandelingen is onverminderd groot. Speciaal voor kinderen werd op zondagmiddag een wandeling georganiseerd en in juni is ter gelegenheid van het Hudsonjaar een Hudsonwandeling gemaakt.

Beeldbeheer.

Ook dit jaar zijn oude foto's dat bij de werkgroep beeldbeheer bestaande uit zeven personen binnengekomen. Van schenkingen wordt een schenkingsakte opgemaakt, zodat de herkomst van foto's bekend blijft. Deze vrijwilligers hebben hard gewerkt om alle foto's te digitaliseren en te rubriceren. Inmiddels zijn ruim 12.000 afbeeldingen gedigitaliseerd. Daarna worden de originelen veilig opgeslagen bij het Westfries Archief. Via het intranet van de vereniging is de

collectie doorzoekbaar en van deze mogelijkheid wordt door bezoekers regelmatig gebruik gemaakt.

Website.

In de categorie websites van historische verenigingen, was de Vereniging Oud Hoorn de beste van de 31 inzendingen. De feestelijke uitreiking vond plaats in het auditorium van het Utrechts Archief in Utrecht. De werkgroep heeft daarmee een prachtige en landelijk gewaardeerde prestatie geleverd.

Aan de vaste rubrieken (bijv. kerken, gebouwen, scholen, archivering) zijn weer nieuwe gegevens toegevoegd en de dynamische rubrieken (actueel, agenda, brieven van het bestuur, recent geplaatst) zijn steeds snel van actuele informatie voorzien. Er worden dossiers gemaakt waarin de informatie bijeen staat en een samenvatting wordt gegeven. In het nieuws waren de dossiers over Oostereilandbrug en over moderne monumenten (Engelbewaarderskerk en Sterflats).

Het aantal bezoeken van de website is in 2009 iets gedaald maar het aantal hits is toegenomen. In 2009 zijn er 188.734 bezoeken geweest, gemiddeld 516 per dag.

Lezingen en films

Het jaar begon met een diapresentatie van foto's uit de binnenstad. Er is een extra lezing georganiseerd over Chinese scheepsbouw. Maria in Hoorn en Sinterklaas zijn ook aan bod gekomen. Totaal zijn 6 bijeenkomsten gehouden.

In samenwerking met het Westfries Archief en het Filmhuis zijn driemaal historische films vertoond. Vrijwilligers van Oud Hoorn hebben veel historische informatie aangedragen en zorgden bij de vertoningen voor begeleidend commentaar.

Begraafplaatsen

De werkgroep is nog bezig met de inventarisatie van de begraafplaats aan het Keern. Diana van den Hoogen en John Lamers hebben versterking gekregen van Jan Lodde en zij hopen in de loop van 2010 dit deel van het werk te kunnen afronden. Daarna zal worden bekeken hoe verwaarloosde graven kunnen worden opgeknapt.

Cursus bouwkunst

Deze cursus is na een aantal jaren weer georganiseerd. De cursus werd verzorgd door Boudewijn van Langen, Femke Uiterwijk en Peter Tack. De ruim 30 deelnemers hebben na hun praktijkwandeling het certificaat ontvangen en mogelijk hebben zij zoveel belangstelling gekregen dat zij als nieuwe vrijwilligers bij Oud Hoorn verwelkomd kunnen worden.

8. Tentoonstelling en publicaties

De in het najaar van 2008 geopende tentoonstelling van de ansichtkaarten van Giel van der Zee heeft in 2009 veel belangstelling getrokken.

In de herfst is het werk van 12 Hoornse amateurkunstenaars in het Oost-Indisch Pakhuis tentoongesteld. Onderwerpen in het verleden en heden van Hoorn waren in een grote verscheidenheid aan technieken en stijlen te bewonderen. Over het gerestaureerde weeshuis is in opdracht van IntermarisHoeksteen een prachtig boek gemaakt door Christiaan Schrickx, Jos van der Lee en Boudewijn van Langen. Daarin is de (bouw)geschiedenis van klooster en weeshuis beschreven.

Ledenexcursie

De belangstelling voor deze activiteit is zo groot, dat men zeer snel moet zijn met aanmelden. Op 27 juni bezochten de deelnemers onder leiding van een groep gidsen de vestingstad Naarden. Na de lunch volgde een rondleiding in het Muiderslot. Ook deze keer was het weer een geslaagde activiteit.

Het jaar 2009 was voor de vereniging een jaar vol mooie en leuke activiteiten. Voor het nieuwe jaar staan weer interessante en goede plannen op stapel.

Rita Lodde, secretaris januari 2010